

2010 m. vasario 10 d., trečiadienis

35. pabrėžia, kad regiono vyriausybėms tenka pagrindinė atsakomybė už taiką, saugumą ir stabilumą, taip pat atkreipia dėmesį į svarbų ES institucijų vaidmenį siekiant šio tikslo, ir ragina jas atidžiai apsvarstyti savo sprendimų ir veiksmų pasekmes; atsižvelgdamas į tai, su susirūpinimu pažymi, kad Taryba atidėjo sprendimo dėl tolesnių plėtros proceso priemonių, susijusių su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, priėmimą ir kad dėl to kyla pavojus, jog paaštrės politinė įtampa tarp etninių grupių šalyje ir atsiras neigiamų pasekmių stabilumui regione;

*

* *

36. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos vyriausybei ir parlamentui.

Turkijos pažangos 2009 m. ataskaita

P7_TA(2010)0025

2010 m. vasario 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Turkijos pažangos 2009 m. ataskaitos

(2010/C 341 E/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos 2009 m. parengtą Turkijos pažangos ataskaitą (SEC(2009)1334),
 - atsižvelgdamas į savo 2006 m. rugsėjo 27 d. rezoliuciją dėl Turkijos pažangos rengiantis narystei ⁽¹⁾, į 2007 m. spalio 24 d. rezoliuciją dėl ES ir Turkijos santykių ⁽²⁾, į 2008 m. gegužės 21 d. rezoliuciją dėl Turkijos 2007 m. pažangos ataskaitos ⁽³⁾ ir į 2009 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl 2008 m. Turkijos pažangos ataskaitos ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 3 d. derybų su Turkija programą,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos sprendimą 2008/157/EB dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Stojimo partnerystės su Turkijos Respublika programoje ⁽⁵⁾ (toliau – Stojimo partnerystė), ir į ankstesnius 2001, 2003 ir 2006 m. Tarybos sprendimus dėl Stojimo partnerystės,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 10 ir 11 d. posėdžiavusios Europos Vadovų Tarybos išvadą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Tarybai pritarus derybų programai 2005 m. spalio 3 d. pradėtos derybos su Turkija ir kadangi šių derybų pradžia buvo ilgalaikio proceso, kurio rezultatas dar nežinomas, ataskaitos taškas,
- B. kadangi Turkija įsipareigojo vykdyti reformas, puoseleli gerus kaimyninius santykius ir laipsniškai suartėti su ES ir kadangi šias pastangas taip pat reikėtų vertinti kaip galimybę toliau atsinaujinti pačiai Turkijai,

⁽¹⁾ OL C 306 E, 2006 12 15, p. 284.

⁽²⁾ OL C 263 E, 2008 10 16, p. 452.

⁽³⁾ OL C 279 E, 2009 11 19, p. 57.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0134.

⁽⁵⁾ OL L 51, 2008 2 26, p. 4.

2010 m. vasario 10 d., trečiadienis

- C. kadangi, remiantis 2006 m. gruodžio mėn. posėdžiavusios Europos Vadovų Tarybos išvadomis, narystės ES, kuri yra bendromis vertybėmis pagrįsta bendrija, pagrindas ir toliau yra visiškas visų Kopenhagos kriterijų laikymasis ir ES gebėjimas priimti naujas nares,
- D. kadangi Komisija padarė išvadą, kad padaryta nedidelė konkreti pažanga vykdant politines reformas 2009 m.,
- E. kadangi Turkija jau ketveri metai iš eilės vis neįgyvendina EB ir Turkijos asociacijos susitarime ir jo papildomame protokole nustatytų sąlygų,
- F. kadangi 2009 m. Turkijos pažangos ataskaitoje Komisija toliau svarstė ir plėtojo klausimus, kuriuos Parlamentas pabrėžė paskutinėje rezoliucijoje dėl Turkijos pažangos,
1. džiaugiasi plačia vieša diskusija keletu tradiciškai opių klausimų, kaip antai teismų vaidmuo, kurdų kilmės piliečių teisės, alevitų bendruomenės teisės, karinių pajėgų vaidmuo ir Turkijos santykiai su kaimyninėmis šalimis; palankiai vertina Turkijos vyriausybės konstruktyvų požiūrį ir jos vaidmenį inicijuojant šią diskusiją;
 2. dar kartą išreiškia susirūpinimą dėl nuolatinio Turkijos visuomenės ir politinių partijų susipriešinimo ir ragina vyriausybę bei parlamentines partijas rasti tinkamą politinės konkurencijos ir pragmatinio bendradarbiavimo pusiausvyrą siekiant sudaryti palankias sąlygas Turkijos visuomenės susitaikymui ir pagrindinių reformų, ypač Konstitucijos reformos, įgyvendinimui;
 3. pažymi, kad 2009 m. padaryta nedidelė pažanga vykdant konkrečias reformas, ir ragina vyriausybę siekti, kad politinės iniciatyvos lemtų konkrečius teisės aktų pakeitimus ir jų įgyvendinimą;
 4. apgailestauja dėl to, kad nors su Kopenhagos kriterijais susiję teisės aktai priimti, tačiau jie ir toliau nepakankamai įgyvendinami; ragina vyriausybę ypač aktyviau įgyvendinti teisės aktus moterų teisių, nediskriminavimo, religijos, minties ir tikėjimo laisvės, žodžio ir saviraiškos laisvės, visiško nepakantumo kankinimams ir kovos su korupcija srityse;
 5. ragina Turkiją toliau dėti ir stiprinti pastangas, kad ji visiškai atitiktų Kopenhagos kriterijus, ir suvienyti Turkijos visuomenę, kad ji remtų būtinas reformas, sutelkiant ją visų žmonių lygybės, nepaisant jų lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar lytinės orientacijos, pagrindu;

Kopenhagos politinių kriterijų laikymasis

Demokratija ir teisinė valstybė

6. dar kartą atkreipia dėmesį į tai, kad visapusiška Konstitucijos reforma yra ypač svarbi, nes ją įgyvendinus žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsauga atsidurtų Turkijos valstybės ir visuomenės dėmesio centre; ragina Turkijos vyriausybę vėl imtis vykdyti reformą, kviečia bendradarbiauti visas politines partijas ir įsitraukti piliečių visuomenę ir visas mažumas;
7. pakartoja savo ankstesnėse 2006 ir 2007 m. rezoliucijose pateiktą raginimą reformuoti rinkimų sistemą panaikinant 10 proc. ribą, nes taip būtų užtikrintas partinis pliuralizmas, ypač siekiant, kad naujai susikūrusios partijos galėtų dalyvauti politiniame procese ir kad Didžiojoje Nacionalinėje Asamblėjoje būtų garantuotas platesnis politinių jėgų ir mažumų atstovavimas;

2010 m. vasario 10 d., trečiadienis

8. labai apgailestauja dėl Konstitucinio teismo sprendimo nutraukti Demokratinės visuomenės partijos (turk. DTP) veiklą ir keletui demokratiškai išrinktų atstovų uždrausti tęsti politinę veiklą; taip pat apgailestauja dėl naujausių DTP narių suėmimų; dar kartą smerkia smurtą ir terorizmą bei ragina visas politines jėgas veikti taikiai siekiant susitaikymo ir suvienyti Turkijos visuomenę, sutelkiant ją visų piliečių lygių teisių pagrindu; pabrėžia, kad kurdų poliniams atstovams turi būti sudarytos sąlygos visapusiškai dalyvauti šiame procese; atkreipia dėmesį į 2009 m. kovo mėn. posėdžiavusios Europos Tarybos Venecijos komisijos pateiktą nuomonę, kurioje teigiama, kad su politinių partijų veiklos nutraukimu susiję Turkijos teisės aktai neatitinka Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK), ir ragina vyriausybę pateikti reikiamus pasiūlymus dėl reformos laikantis Europos standartų;

9. mano, kad visapusiška ir greita teismų reforma yra būtina norint, kad Turkijos modernizacijos procesas būtų sėkmingas; džiaugiasi tuo, kad vyriausybė pritarė teismų reformos strategijai, ir su pasitenkinimu pažymi, kad ši strategija parengta po plataus masto konsultacijų; ragina vyriausybę nedelsiant įgyvendinti šią strategiją, ypatingą dėmesį skiriant sisteminiams teismų nešališkumo ir profesionalumo stiprinimo priemonėms, taip pat EŽTK standartų laikymuisi; atsižvelgdamas į tai ragina Turkijos vyriausybę parengti gaires prokurorams, susijusias su įstatymais, kurie dažnai naudojami žodžio laisvei apriboti; taip pat ragina vyriausybę restruktūrizuoti Aukščiausiąją teisėjų ir prokurorų tarybą taip, kad būtų užtikrintas jos reprezentatyvumas, objektyvumas, nešališkumas ir skaidrumas;

10. labai apgailestauja dėl Konstitucinio teismo sprendimo panaikinti teisės aktus dėl karo teismų jurisdikcijos apribojimo, nes tai rimta kliūtis Turkijos pastangoms vykdyti reformas, ir ragina Turkijos Didžiąją Nacionalinę Asamblėją pasiekti sutarimą dėl konstitucinės reformos; yra susirūpinęs, kad karinė valdžia nuolat dalyvauja Turkijos politiniame gyvenime, taip pat ir užsienio politikoje, ir dar kartą pabrėžia, kad demokratinėje visuomenėje turi būti vykdoma visiška karinių pajėgų civilinė kontrolė; ypač ragina Turkijos Didžiąją Nacionalinę Asamblėją sustiprinti karinio biudžeto ir išlaidų kontrolę ir dalyvauti plėtojant saugumo ir gynybos politiką;

11. reiškia susirūpinimą dėl nusikalstamo tinklo „Ergenekon“ ir plano „Kūjis“ (angl. „Sledgehammer Plan“) įtariamo veiklos masto; ragina vyriausybę ir teismus užtikrinti, kad visos bylos būtų nagrinėjamos visiškai laikantis tinkamo teismo proceso vykdymo principų ir kad būtų gerbiamos visų kaltinamųjų teisės; pritaria Komisijos nuomonei, kad Turkija šią bylą turi laikyti proga sustiprinti pasitikėjimą tinkamu demokratinėms institucijoms ir teisinės valstybės veikimu; ragina Turkijos vyriausybę neleisti naudotis teismo procesais kaip pretekstu daryti netinkamą spaudimą kritiškiems žurnalistams, mokslininkams ar opozicijos politikams;

12. apgailestauja, kad nepasiekta jokios pažangos kuriant ombudsmeno tarnybą; ragina vyriausybę priimti, o visas parlamento partijas remti reikiamus teisės aktus, kad būtų įsteigta veiksminga, nepriklausoma skundų nagrinėjimo tvarka, susijusi su sistema, kurią taikant atliekami su galimais žmogaus teisių pažeidimais susiję tyrimai;

Žmogaus teisės ir pagarba mažumų teisėms bei jų apsauga

13. džiaugiasi Turkijos vyriausybės iniciatyvomis sutelkti Turkijos piliečius ir kiekvienam piliečiui, nepaisant jo lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar lytinės orientacijos, suteikti galimybę naudotis vienodomis teisėmis ir aktyviai dalyvauti Turkijos visuomenės gyvenime; pripažįsta, kad tai yra istorinė diskusija, tačiau primygtinai ragina vyriausybę savo politines iniciatyvas paversti konkrečiomis reformomis ir skatina visas politines partijas bei visas suinteresuotas šalis remti šį procesą ir stengtis išspręsti abipusiškai opius klausimus; atsižvelgdamas į tai pritaria planui, kurį vyriausybė 2009 m. lapkričio 13 d. pateikė Turkijos Didžiąjai Nacionalinei Asamblėjai, ir ragina ją šį planą įgyvendinti, kad būtų užtikrintos visų piliečių laisvės;

14. džiaugiasi tuo, kad priimti teisės aktai, kuriais pašalinamos visos laidų kurdų kalba transliavimo per privačius ir valstybinius kanalus vietos ir nacionaliniu lygmenimis kliūtys, taip pat teisės aktai dėl kurdų kalbos vartojimo kalėjimuose; ragina vyriausybę imtis tolesnių priemonių, kurias taikant būtų užtikrinamos realios galimybės mokytis kurdų kalbos valstybinėje ir privačioje mokymo sistemoje tam, kad kurdų kalba galėtų būti vartojama ir politiniame gyvenime, ir naudojantis viešosioms paslaugoms; ragina vyriausybę užtikrinti, kad antiteroristiniais įstatymais nebūtų piktnaudžiaujama siekiant apriboti pagrindines laisves, ypač žodžio laisvę, taip pat užtikrinti, kad Pietryčių Turkijoje būtų panaikinta kaimo sargybinių sistema;

2010 m. vasario 10 d., trečiadienis

15. remia Turkijos Didžiosios Nacionalinės Asamblėjos ketinimą nedelsiant priimti antiteroristinio įstatymo pataisas, kuriomis būtų panaikintos nuostatos, kad vaikai nuo penkiolikos iki aštuoniolikos metų amžiaus laikomi suaugusiais;
16. ragina Turkijos vyriausybę stiprinti pastangas sprendžiant socialines ir ekonomines problemas pietrytinėje dalyje; dar kartą ragina Komisiją pateikti Pietryčių Anatolijos projekto (GAP) pasekmių tyrimą; ragina Turkijos valdžios institucijas išsaugoti su tuo susijusį kultūrinį ir aplinkos paveldą, ypač atkreipiant dėmesį į Hasankeyfo ir Alliano archeologines vietas; yra susirūpinęs dėl tūkstančių žmonių perkėlimo dėl užtvankų statymo; ragina vyriausybę nutraukti Iliisu užtvankos projekto darbus, kol bus pristatytas minėtas Komisijos tyrimas;
17. ragina Turkijos Didžiąją Nacionalinę Asamblėją užtikrinti, kad parlamentinis imunitetas, susijęs su politinių nuomonių pateikimu, būtų užtikrintas visiems parlamento nariams be jokios diskriminacijos;
18. smerkia Kurdistano darbininkų partijos (PKK) ir kitų teroristinių grupuočių vykdomus išpuolius Turkijoje ir ragina PKK atsiliesti į Turkijos vyriausybės politinę iniciatyvą – sudėti ginklus ir nutraukti smurtą;
19. pabrėžia, kad religijos laivė yra universali pagrindinė vertybė ir ragina Turkiją ją išsaugoti visiems; džiaugiasi Turkijos vyriausybės pradėtu dialogu su religinių bendruomenių atstovais, įskaitant alevitus, ir ragina valdžios institucijas aktyviau vykdyti religijų dialogą, kad būtų numatytas nuolatinis ir konstruktyvus bendravimas; tačiau vėl pakartoja, kad po pozityvių veiksmų ir poelgių turi būti vykdomos esminės teisinės sistemos reformos, sudarant sąlygas šioms religinėms bendruomenėms veikti nevaržomoms, laikantis EŽTK ir Europos žmogaus teisių teismo praktikos; ypač pabrėžia, kad visoms religinėms bendruomenėms būtina suteikti juridinio asmens statusą;
20. džiaugiasi tuo, kad įgyvendinamas Fondų įstatymas; tačiau apgailestauja, kad religinės bendruomenės ir toliau susiduria su įstatymo neišspręstomis problemomis, susijusiomis su konfiskuotu bei trečiosioms šalims parduotu turtu ir fondų, kurie susijungė iki naujojo įstatymo priėmimo, turtu; ragina Turkijos vyriausybę nedelsiant spręsti šį klausimą;
21. dar kartą reiškia susirūpinimą dėl kliūčių, su kuriomis susiduria ekumeninis patriarchatas ir kurios susijusios su jo teisiniu statusu, dvasininkų rengimu ir ekumeninio patriarcho rinkimu; pakartoja raginimą nedelsiant vėl atidaryti graikų ortodoksų Chalkės (Halki) seminariją ir priimti priemones, kurios sudarytų sąlygas leisti viešai naudoti bažnytinį ekumeninio patriarcho titulą ir apskritai sudaryti sąlygas netrukdomai mokyti Turkijos krikščionių bendruomenės dvasininkus;
22. apgailestauja, kad vis dar nėra aiškumo dėl „Cem“ namų pripažinimo alevitų apeigų vietomis ir privalomo religinio ugdymo mokyklose; ragina Turkijos vyriausybę sistemingai taisyti šią padėtį;
23. yra susirūpinęs, kad sirai turi sunkumų, susijusių su jų nuosavybės teisėmis; ypač susirūpinęs atkreipia dėmesį į teismo bylas, susijusias su Šv. Gabrieliaus sirų ortodoksų vienuolyno ekspropriacija;
24. apgailestauja dėl to, kad Turkijos vyriausybė ir toliau taiko išlygas, susijusias su mažumų teisėmis, įtvirtintomis tarptautinėje teisėje, ir dėl to, kad ji dar nepasirašė atitinkamų Europos Tarybos konvencijų ir nepradėjo vykdyti dialogo su Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) vyriausiuoju įgaliotiniu tautinių mažumų klausimais; ragina vyriausybę savo politiką visiškai suderinti su tarptautiniais standartais ir EŽTK ir ragina visas parlamento partijas remti šiuos veiksmus; todėl atkreipia dėmesį į administracines problemas, su kuriomis susiduria mažumų mokyklos, taip pat į pasenusią dvigubo pirmi-ninkavimo sistemą; be to, ragina vyriausybę aktyviai kurti visiškos pagarbos mažumoms aplinką ir užtikrinti, kad dėl nesantaikos kurstymo ir smurto atvejų būtų keliamos bylos;

2010 m. vasario 10 d., trečiadienis

25. apgailestauja, kad nuo tada, kai buvo parengta 2008 m. Turkijos pažangos ataskaita, neįvyko jokių teikiančių vilties pokyčių, susijusių su Gökçeada (Imvros) ir Bozcaada (Tenedos) salose gyvenančių graikų, kurie ir toliau susiduria su problemomis nuosavybės teisių ir švietimo srityse, padėti; taigi ragina Turkijos vyriausybę ieškoti išeičių siekiant išsaugoti šių salų dvikultūrį pobūdį vadovaujantis 2008 m. birželio 27 d. Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezoliucija dėl salų;

26. reiškia susirūpinimą, kad Turkijos teisinė sistema vis dar nesuteikia pakankamų garantijų, susijusių su žodžio laisve, ir kad kai kuriais įstatymais ir toliau piktnaudžiaujama siekiant šią teisę apriboti; ragina Turkijos vyriausybę pateikti pasiūlymą dėl visapusiškos teisinės sistemos reformos siekiant, kad ji atitiktų EŽTK ir Europos žmogaus teisių teismo praktiką; pažymi, kad persvarsčius Turkijos baudžiamojo kodekso 301 straipsnį, lyginant su ankstesniais metais, gerokai sumažėjo baudžiamųjų persekiojimų; tačiau ir toliau mano, kad 301 ir 318 straipsniai turėtų būti panaikinti;

27. ir toliau susirūpinęs dėl to, kad Turkija nesuteikia teisės dėl įsitikinimų atsisakyti atlikti privalomą karo tarnybą ir kad nėra numatyta jokia civilinė alternatyva; apgailestauja dėl to, kad EŽTT 2006 m. sprendimas byloje Ülke prieš Turkiją, pagal kurį reikalaujama, kad Turkija iš dalies pakeistų teisės aktus, pagal kuriuos leidžiama pakartotinai patraukti baudžiamojon atsakomybėn ir nuteisti asmenis, dėl įsitikinimų atsisakiusius atlikti karo tarnybą, vis dar neįvykdytas, ir ragina vyriausybę nedelsiant įvykdyti minėtąjį sprendimą;

28. reiškia susirūpinimą dėl nuolatinio spaudos laisvės ribojimo, ypač informuojant apie tyrimą dėl tinklo „Ergenekon“, ir atsižvelgiant į precedento neturintį atvejį, kai visuomenės informavimo priemonių grupei buvo skirta bauda, bei dažnus interneto tinklalapių uždraudimus; pabrėžia, kad spaudos laisvės puoselėjimas yra svarbus pliuralistinės visuomenės politinės kultūros požymis; atsižvelgdamas į tai ir į nederamus žiniasklaidos, verslo ir politikos ryšius, rekomenduoja priimti naują žiniasklaidos įstatymą;

29. ragina Turkijos vyriausybę dėti daugiau pastangų įgyvendinant visiško nepakantumo kankinimams politiką ir siekiant, kad šios pastangos būtų įtikinamesnės, leisti paskelbti Europos Tarybos Kankinimų prevencijos komiteto ataskaitą; dar kartą ragina Turkijos Didžiąją Nacionalinę Asamblėją ratifikuoti JT konvencijos prieš kankinimus neprivalomąjį protokolą; taip pat ragina vyriausybę stengtis sumažinti žmogaus teisių pažeidėjų, ypač teisėsaugos pareigūnų, nebaudžiamumą;

30. ragina Turkijos vyriausybę ir toliau dėti pastangas siekiant išnaikinti korupciją, padidinti politinių partijų finansavimo ir rinkimų kampanijų skaidrumą ir skatinti valdymo atvirumą visais lygmenimis;

31. ragina vyriausybę dėti daugiau pastangų siekiant teisės aktuose numatytą lyčių lygybę įgyvendinti praktikoje; visų pirma mano, kad reikėtų parengti moterų švietimo ir įdarbinimo strategiją ir sumažinti šešėlinės ekonomikos sąlygomis dirbančių moterų skaičių; ragina vyriausybę pasinaudoti pilietinės visuomenės organizacijų potencialu, ypač informavimo apie moterų teises, smurto ir žudymo dėl garbės prevencijos srityse; pabrėžia, jog vyriausybė ir teismai turi užtikrinti, kad dėl visų smurto ir moterų diskriminavimo atvejų būtų keliamos atitinkamos bylos ir baudžiama ir kad valdžios institucijos apsaugotų ir teiktų paramą moterims ir vaikams, kuriems gresia smurtas ar nužudymas dėl garbės; ragina Turkijos vyriausybę inicijuoti veiksmingą komunikacijos kampaniją siekiant visoje šalyje didinti informuotumą apie moterų teises;

32. pripažįsta, kad priimti teisės aktai, kuriais siekiama kovoti su smurtu šeimoje, nužudymais dėl garbės ir ankstyvomis priverstinėmis vedybomis, tačiau pabrėžia, kad jų įgyvendinimas kelia susirūpinimą; todėl ragina valdžios institucijas nukentėjusiesiems suteikti apsaugą – padidinti pagalbos centrų ir kitų paslaugų centrų skaičių; atkreipia dėmesį į tai, kad iš visų EBPO šalių Turkijoje yra mažiausias moterų užimtumo lygis ir kad būtina jį padidinti siekiant remti moterų ekonomines teises ir nepriklausomybę;

2010 m. vasario 10 d., trečiadienis

33. reiškia susirūpinimą, kad nesama pakankamai garantijų, kurias taikant būtų užkertamas kelias diskriminacijai dėl lytinės orientacijos; ragina Turkijos Didžiąją Nacionalinę Asamblėją priimti naują įstatymą, draudžiantį tiesioginę ir netiesioginę visų rūšių diskriminaciją visose srityse, taip pat ragina Turkijos vyriausybę dėti daugiau pastangų didinant visuomenės informuotumą apie asmenų žmogaus teises ir kovą su diskriminacija, užtikrinti, kad diskriminacinės teisės aktų nuostatos būtų panaikintos ir kad už neapykantą ir smurtą dėl homofobijos būtų tinkamai baudžiama;

34. apgailestauja, kad nedaug pažengta profesinių sąjungų teisių srityje, ir dar kartą ragina vyriausybę, pasikonsultavus su socialiniais partneriais, pateikti naują pasiūlymą Turkijos Didžiąjai Nacionalinei Asamblėjai siekiant neatidėliojant priimti naują įstatymą dėl profesinių sąjungų, kuris atitiktų Tarptautinės darbo organizacijos standartus, įskaitant teisės streikuoti ir derėtis dėl kolektyvinių sutarčių užtikrinimą; reiškia susirūpinimą dėl neseniai (2009 m. lapkričio mėn. viduryje) suimtų dvidešimties Turkijos profesinių sąjungų atstovų ir ragina visiškai gerbti jų socialines teises;

Gebėjimas prisiimti narystės įsipareigojimus

35. apgailestauja, kad ketvirti metai iš eilės Turkija neįgyvendino EB ir Turkijos asociacijos susitarimo papildomo protokolo; ragina Turkijos vyriausybę nedelsiant jį visiškai ir nediskriminaciniu būdu įgyvendinti ir primena, kad to neatlikus derybų procesas gali labai nukentėti;

Įsipareigojimas puoselėti gerus kaimyninius santykius

36. primena tvirtą Turkijos įsipareigojimą palaikyti gerus santykius su kaimyninėmis šalimis, kaip numatyta derybų programoje; pabrėžia jos įsipareigojimą kartu su kitomis šalimis remti pastangas visapusiškai sureguliuoti Kipro problemą ir išspręsti visus neišspręstus ginčus dėl sienų su kaimyninėmis šalimis taikant taikaus ginčų sprendimo principą, kaip numatyta Jungtinių Tautų chartijoje;

37. ragina Turkijos vyriausybę ir visas susijusias šalis aktyviai remti vykstančias derybas ir konkrečiai prisidėti prie visapusiško Kipro klausimo sprendimo, pagrįsto dviejų zonų ir dviejų bendruomenių federacija, vadovaujantis atitinkamomis JT Saugumo Tarybos rezoliucijomis ir principais, kuriais grindžiama Europos Sąjunga; ragina Turkiją sudaryti sąlygas tinkamai derybų aplinkai nedelsiant pradėdant išvesti savo pajėgas iš Kipro, sprendžiant Turkijos piliečių kūrimosi saloje klausimą ir sudarant sąlygas apsuptos Famagustos dalies grąžinimui teisėtiems gyventojams laikantis Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos Nr. 225(1984) nuostatų;

38. ragina Turkijos vyriausybę liautis trukdyti civiliniams laivams Kipro Respublikos interesais ieškoti naftos Viduržemio jūros rytinėje dalyje;

39. ragina Turkiją užtikrinti, kad būtų gerbiamos visų perkeltųjų asmenų Kipre teisės, įskaitant religinių mažumų teises, ir kad jiems būtų leidžiama laisvai naudotis savo religinėmis teisėmis; pabrėžia, kad katalikiškosios maronitų bažnyčios atveju laisvės taip pat turėtų būti suteiktos visiems keturiems maronitų kaimams;

40. džiaugiasi, kad vėl pradėjo veiklą Be žinios dingusių asmenų paieškos komitetas (angl. CMP), ir ragina Turkiją imtis atitinkamų veiksmų sprendžiant šį humanitarinį klausimą;

41. palankiai vertina diplomatinės pastangas normalizuoti santykius su Armėnija ir ragina Turkijos vyriausybę atidaryti sieną su Armėnija; ragina Turkijos Didžiąją Nacionalinę Asamblėją ir Armėnijos parlamentą nekeliant jokių išankstinių sąlygų nedelsiant ratifikuoti atitinkamus protokolus, kuriuos taikant būtų sudarytos sąlygos didesniai regioniniam saugumui ir stabilumui Pietų Kaukazo regione;

42. atkreipia dėmesį į tai, kad gerinant Turkijos ir Graikijos dvišalius santykius padaryta nedidelė pažanga; ragina Turkijos Didžiąją Nacionalinę Asamblėją atsakyti savo grasinimų karo veiksmais ir tikisi, kad Turkijos vyriausybė laisvis nuolat pažeidinėjusi Graikijos oro erdvę;

2010 m. vasario 10 d., trečiadienis

43. džiaugiasi nuolat gerėjančiais santykiais su Iraku ir kurdų regionine vyriausybe; dar kartą pabrėžia savo kreipimąsi į Turkijos vyriausybę su prašymu vykdant bet kokias antiteroristines operacijas visiškai gerbti Irako teritorinį vientisumą, žmogaus teises ir tarptautinę teisę ir išvengti civilių aukų;

ES ir Turkijos bendradarbiavimo gilinimas

44. pažymi, kad prasidėjo derybos dėl Turkijos stojimo į Energijos bendriją; palankiai vertina tai, kad Turkija pasirašė tarpvyriausybinių susitarimą dėl dujotiekio „Nabucco“, kurio įgyvendinimas išlieka vienu iš svarbiausių ES energijos tiekimo užtikrinimo prioritetų, ir ragina derantis dėl stojimo pradėti derybas dėl energetikos skyriaus; taip pat pažymi, kad Turkija, Rusija ir kai kurios ES valstybės narės bendradarbiauja vykdant projektą „Pietų srautas“;

45. pabrėžia Turkijos – neteisėtos migracijos tranzito arba atvykimo šalies – svarbą; ragina Turkijos vyriausybę imtis skubių veiksmų siekiant užtikrinti, kad būtų gerbiamos tarptautinės migrantų ir prieglobsčio prašančių asmenų teisės į apsaugą ir priėmimą; pažymi, kad atnaujintos derybos dėl ES ir Turkijos readmisijos susitarimo ir ragina Turkiją per tą laiką visiškai įgyvendinti dabartinius dvišalius readmisijos susitarimus, kuriuos ji pasirašė su valstybėmis narėmis; ragina Turkijos vyriausybę stiprinti bendradarbiavimą su ES migracijos valdymo ir kovos su tarpvalstybiniais nusikalstamais ir prekyba žmonėmis srityse; atsižvelgdamas į tai pažymi Turkijos pastangas siekiant sudaryti darbo susitarimą su agentūra Frontex;

46. pažymi, kad Turkija vykdo vis aktyvesnę užsienio politiką, ir palankiai vertina jos pastangas padėti rasti sprendimą įvairiuose krizės apimtuose regionuose; ragina Turkijos vyriausybę savo užsienio politiką, ypač politiką Irano atžvilgiu, labiau koordinuoti su ES; pripažįsta Turkijos, kaip svarbios ES partnerės, vaidmenį siekiant įgyvendinti ES užsienio politikos tikslus Juodosios jūros regione, Centrinėje Azijoje ir platesniame Artimųjų Rytų regione; ragina Komisiją ir Tarybą šiuose regionuose geriau išnaudoti glaudžių ES ir Turkijos santykių potencialą;

47. vertina nuolatinį Turkijos indėlį į Europos saugumo ir gynybos politiką ir vykdant NATO operacijas; vis dėlto apgailestauja, kad Turkija savo prieštaravimais ir toliau stabdo NATO ir ES strateginį bendradarbiavimą, kurį vykdant peržengiamos susitarimo „Berlin Plus“ ribos, o tai turi neigiamą poveikį ES dislokuoto personalo apsaugai, ir ragina Turkiją kuo greičiau atsisakyti savo protestų;

48. dar kartą ragina Turkijos vyriausybę pasirašyti Tarptautinio baudžiamojo teismo statutą ir pateikti jį ratifikuoti, taip būtų didinamas Turkijos indėlis ir užtikrinamas dalyvavimas pasaulinėje daugiašalėje sistemoje;

49. ragina Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai išanalizuoti ES ir Turkijos užsienio politikos bendrą sąveiką ir dažniau ją pasitelkti siekiant sutvirtinti saugumą ir stabilumą pasaulyje;

50. ragina Turkiją veikti pragmatiškai ir dėti visas pastangas siekiant užtikrinti sėkmingas Kipro graikų ir turkų vadovų derybas, kurios šiuo metu artėja prie kritinio etapo; pažymi, kad tai, ko gero, paskutinė galimybė išspręsti užsitęsusių salos padalijimo klausimą; džiaugiasi tuo, kad Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius teigiamai įvertino ryžtingas abiejų Kipro bendruomenių vadovų D. Christofio ir M. A. Talato pastangas siekti visapusiško problemos sprendimo;

51. mano, kad suregulavus Kipro klausimą, padidės rytinės Viduržemio jūros regiono dalies stabilumas, gerovė ir saugumas ir bus sudaryta galimybė sparčiai gerinti ES ir NATO santykius, taip pat pašalinti Turkijos stojimo į Europos Sąjungą proceso kliūtis; taigi siūlo, kad Turkija kartu su kitomis valstybėmis garantais, Graikija ir Jungtine Karalyste, išsipareigotų remti bet kokią susitarimą dėl Kipro suvienijimo, kurį gali sudaryti D. Christofias ir M. A. Talat ir kuriam pritaria JT Saugumo Taryba;

2010 m. vasario 10 d., trečiadienis

52. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 16/2009, kurioje nurodoma daug Turkijos pasirengimo narystei paramos valdymo trūkumų; vis dėlto pažymi, kad Audito Rūmų vertinime nurodyta, jog vykdant tikrintus projektus buvo pasiekta numatytų rezultatų ir tikėtina, jog rezultatai bus tvarūs; ragina Komisiją teikiant paramą pagal Pasirengimo narystei pagalbos priemonę įgyvendinti Audito Rūmų ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, ypač pirmenybę teikti tikslams, taigi ir projektams, kurie atitinka stojimo kriterijus; ragina Komisiją visų pirma pradėti visos pasirengimo narystei pagalbos programos vertinimą ir pateikti jos įgyvendinimo ataskaitą Europos Parlamentui;

*

* *

53. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos Tarybos generaliniam sekretoriui, Europos žmogaus teisių teismo pirmininkui, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Turkijos Respublikos vyriausybei bei parlamentui.
